13-маъруза

Мураккаб холатларда гурухий қарор қабул қилиш жихатлари (рационал ечимини танлаш). Гурухий қуллаб қувватлашни ташкил этиш схемаси

Режа

- 1. Гурухий қўллаб қувватлаш
- 2. Стратегик қарорлар

Калит сўзлари. Гурухий, Экспертиза, Оператив қарорларқарор қабул қилиш.

- I) Гурухий қўллаб қувватлаш масаласининг қўйилиши
- II) Гурух аъзоларини танлаб олиш
- III) Экспертизани ўтказиш
- IV) Экспертиза маълумотларига ишлов бериш.
- V) Экспертиза натижасини қарор қабул қилувчи шахсга(рахбариятга) бериш
- 1) Қўллаб қувватлаш масаласининг қўйилиши
- 2) Экспертиза чегараларини белгилаб олиш
- 3) Гуруҳнинг сифат ва миқдор бўйича таркибини аниқлаб олиш
- 4) Гурухни ташкил қилиш
- 5) Экспертизани ўтказиш услубиятини танлаб олиш
- 6) Қўллаб қувватлаш масаласини мухокама ва тахлил қилиш
- 7) Гуруҳ аъзоларининг шахсий фикрлари, баҳоларини ишлаб чиқиш
- 8) Маълумотларни йиғиш
- 9) Умумлаштирилган фикр ва бахоларни аниклаш
- 10) Гурух аъзолари билан келишиш
- 11) Қайта ишланганмаълумотларни ва натижаларни тахлил қилиш
- 12) Қарор қабул қилувчи шахсга (рахбариятга) тақдим қилади

Гуруҳий усулда муаммолар махсус ташкил қилинган мутахассислар, яъни экспертлар гуруҳи томонидан ташкил қилинади. Қарор қабул қилишнинг индивидуал усули ҳам, гуруҳий усули ҳам самарали булиши мумкин.

Қарорни қўллаб қувватлашнинг асосий ғояси қуйидагича: шахс масъулиятни сезган ҳолда масаланинг мураккаблигидан келиб чиқиб доимий равишда мутахассислар, экспертлар томонидан ёрдам кўрсатилишига талабгор бўлади. Бу ёрдам юқоридаги келтирилган схемадаги жараёнга мос бўлиши керак.

Ёрдам кераклиги тўғрисидаги сўров қарор қабул қилувчи шахс томонидан маълум қилинади. Шахс томонидан муаммони ҳал қиллиш учун берилган маълумотлар доимий текшириб турилади ва маълумотларнинг шаклига, вақтига талаб қуйилади.

Қарорларнинг турлари қуйидагича бўлиши мумкин:

- 1) Стратегик қарорлар
- 2) Тактик қарорлар
- 3) Оператив қарорлар тез қабул қилиниб, айрим иш жойлари, кичик корхоналарга хосдир. Тактик қарорлар катта корхоналарнинг айрим бўлимларида қабул қилинади.

Стратегик қарорлар катта корхоналар миқёсида қабул қилиниб, ривожланиш истиқболларини қабул қилишга хизмат қилади.

Қуйидаги чизмада шахснинг қарор қабул қилишга кетадиган вақти кўрсатилган.

Қарорни қўллаб қувватлаш унинг турига қараб ўзгаради. Стратегик қарорлар энг мураккаб ва масъулиятли бўлиб, қўллаб қувватлаш тизими турли хил маълумотларни ўз вақтида талаб қилинган шаклида қабул қилиш керак.

Қарорни қўллаб қувватлаш тизимининг асосий функцияси шахсга мунтазам равишда мураккаб муаммоларни ҳал қилиш учун зарур бўлган аниқ маълумотларни ўз вақтида етказиб беришдан иборат.

Шахс қўллаб қувватлаш тизими билан биргаликда қарор қабул қилиш тизимини қабул қилади. Қўллаб қувватлаш тизими ташкилий мухитга киритилади ва шахсга ёрдам беришга йўналтирилган бўлади. Қуйидаги қўллаб қувватлаш тизимининг қарор қабул қилиш тизимидаги ўрни кўрсатилади.

Саволлар.

- 1. Стратегик қарорлар нималарга хизмат қилади?
- 2. Қарорни қуллаб қувватлаш тизими қандай амалгам оширилади?